Měření v software

KIV/ASWI 2016/2017

Účel měření

- K dosažení požadované kvality potřebujeme ...
- Kvantitativní ukazatele
 - ▶ pomáhají najít slabiny → zlepšení
 - dávají přehled a kontrolu
 - kalibrují odhady
- Výhody
 - přesnost a dokazatelnost
 - možnost statistik a vizuální prezentace

"[W]hen you can measure what you are speaking about, and express it in numbers, you know something about it; but when you cannot measure it, when you cannot express it in numbers, your knowledge is of a meagre and unsatisfactory kind." – Lord Kelvin, 1883

"If you can't measure it, you can't manage it."

- Potřeba "Organizational focus" záměr zlepšovat kvalitu
 - vede k potřebě mít informace

Teorie měření

- Metrika = měřitelná charakteristika nějaké entity
 - měřený objekt (entita): pro nás sw produkt, prvek sw procesu
 - odvozená získána na základě dat (primitivních metrik)
 - náhradní (proxy) metrika pro obtížně měřitelné entity
- Hodnoty
 - stupnice nominální / ordinální / intervalové / poměrné / proporcionální / procentuální / míra => operace
 - očekávané (min/max/průměr), skutečné (dtto, trend)
- Platnost (validnost) měření
 - korelace, závislé a nezávislé veličiny
- Spolehlivost měření
 - průměr/medián, odchylka
- Chyby měření
 - systematické, nahodilé

- stav defektu
- priorita defektu
- odhad pracnosti
- velikost modulu
- četnost kritických chyb
- % kritických chyb
- změny požadavků

Metriky sw produktu (I)

Složitost, přehlednost

- McCabe cyclomatic complexity
- fan-in / fan-out (afferent / efferent coupling) => stabilita
- weighted method per class
- lack of cohesion

Velikost

- počet UC, funkčních bodů
- LOC: možná někdy případně i také
 - SLOC, DSLOC, CBLOC, TLOC

Halstead 1977, McCabe 1976

Fenton 1991

Chidamber - Kemerer 1994

Martin 1994

Henderson-Sellers 1996

Metriky sw produktu (2)

Spolehlivost

- MTBF = MTTF + MTTR
- dostupnost [%] = (MTTF / MTBF) x 100
- (detailně viz KIV/VSS)

Kvalita (nepřímé metriky)

- pokrytí testy kódu, požadavků
- charakteristiky defektů hustota, výskyt
- kvalita zdrojového kódu četnost chyb PMD/FindBugs

Projektové a procesní metriky

Postup

- pracnost
- project velocity / burndown
- burnup sledování dostupných zdrojů
- jitter change requesty a jejich zpracování, staff turnover, změny postupu/plánu

Kvalita (procesní stránka)

- breakage = průměrná váha změny (LOC / CR)
- pracnost celkem, přepočtená na CR
- defect discovery rate, defect removal (zpracování, trendy)
- průměrná doba opravy

Nástroje pro měření

- Procesní
 - ALM
 - kalendář
 - **...**
- Produktové
 - statsvn
 - junit a cobertura
 - ...
- databáze
- spreadsheet
- Stata, IBM SPSS apod.

Package /	# Classes	Line Coverage	Branch Coverage	Complexity
org.jaxen.function	27	64%	76%	5.373
org.jaxen.function.ext	6	63%	72%	4.235
org.jaxen.function.xslt	1	86%	100%	2.5
Classes in this Package		Line Coverage	Branch Coverage Complexity	

Classes in this Package	Line Coverage	Branch Coverage Complex	city
BooleanFunction	84%	89%	8
CeilingFunction	17%	0%	2.5
ConcatFunction	89%	100%	3
Contains Function	14%	0%	2.5
CountFunction	78%	100%	5
FalseFunction	20%	0%	2.5
FloorFunction	17%	0%	2.5
IdFunction	5%	0%	5.5
LangFunction	80%	100% 5	.25
LastFunction	20%	0%	2.5
LocalNameFunction	73%	100%	2.5
NameFunction	65%	82% 1	2.5
NamespaceUriFunction	31%	36% 1	2.5
NormalizeSpaceFunction	95%	100%	4.5
NotFunction	20%	The state of the s	2.5

Plánování a řízení měření

- Organizational focus jako východisko
 - management musí chtít "evidence-based process"
- Plán měření = proč měřit, co měřit, jak měřit, jak s daty pracovat, jaké akce provádět s výsledky
 - definice metrik, jejich význam a zpracování připravit lidi
 - způsob získání dat připravit nástroje
- Sledování projektu a produktu
 - automatické získávání a vyhodnocování
 - sledování (management)
 - korektivní akce
- Komplexní přístup: "Program měření"
- Lightweight přístup (agile): "Měřit za pochodu"

Jak měřit

- Ukazatele (metriky) samy o sobě "k ničemu"
 - cílem je informace (trend, statistika) => odhalování příčin => reakce
- Přístup k měření ve firmě
 - proč měřit
 - jak s daty pracovat
- Plán měření pro projekt
 - co měřit
 - jak měřit
 - akce při zjištění nesouladu
- Techniky
 - GQM
 - zasévání chyb

Goal-Question-Metric

- Přístup k definování metrik
 - ☐ Basili et al 1992
 - rámec pro systém zaměřený na konkrétní problémy

Solingen, R. van, Basili, V., Caldiera, G., & Rombach, H. D. **Goal Question Metric** (**GQM**) **Approach**. In Encyclopedia of Software Engineering. John Wiley & Sons, 2002

- Goal problém + cíl měřicího programu
- Question měřené objekty a způsob měření
- Metric konkretizují získávaná data
 - G: Zlepšit spravedlivost v oceňování práce na projektu
 - Q: Kolik práce odvádí jednotliví členové týmu?
 - M: Počet řádek uložených v svn; Váha uzavřených tasků v bugtrackeru (součty severity*effort)